

Összeállította: BELENCSEK ANDOR

Összeállítás ideje: 1971.

TART.: PIÓCATARTÁS ÉS A NÉPRajzi Gyűjtés
KAPOSMENTÉN

2 lap

Földrajzi mutató: KAPOSMENTE

Számozott: XX
|

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRKÖZLÉS

ÁTVETVE AZ EGYSÉGES LTK. 1938-as TETELE ALÓL

1938

NEMZETI MÚZEUM KAPOSVÁR

IV/47/19.

PIÓCATARTÁS ÉS A NÉPGYÓGYÁSZAT KAPOSMENTÉN

Régen a század elején fontos szerepet tulajdonítottak a népgyógyászatban a piócáknak, amelyek itt gyakran előfordulnak, a sásos, nádas mocsarakban, sőt néhol tömegével vannak. 6-8 cm-es, gerinctelen, kukacszerű, fekete állat. Szívós, nyulékony teste a rugalmas gumihoz hasonló. A vadonban a mocsárban él és amihelyt testrésze van a vízben, akkor rögtön odasiet és ráragad és már szívja is a vért és a nedvet.

A modern gyógykezelés előtti időben az emberek rájöttek arra, hogy a beteg testrészt megszivatják és ezzel könnyítik a fájóállmat, a gyógyulást segítik.

A piócát fehér üvegben, tele vízzel tartották, a szobában az ablakban helyezték el, amikor szükség volt rá kiöntötték a vízzel együtt és rátették a beteg testrészre, ez alágy féreg rögtön belevájta magát a hus közé és már szivta is.

A gyulladáshoz daganatokat szerette, amikor teleszivta magát, akkor barna színűvé vált, mert csak éhen volt fekete.

A gennyes testrészt nem szerette és az erősen dohányzó, bagózó embert megszivni, legurult. Ha éhes is volt mégsem szivta. Volt olyan, hogy ennek a hatása alatt nagy fájdalmat érzett, leakarták venni, de nem engedte, inkább kettészakadt és fél testtel is szivott. Ezzel úgy csináltak később, hogy a kintlevő hátsó vége alá égő gyufát tartottak, akkor rögtön lehempergett, mert ezt nem tűrte, azért még ettől nem pusztult el.

Azok, akik tartottak a háznál piócát, havonta egyszer vizet cseréltek nekik és két-három havonként megkellett szivatni, hogy éhen ne pusztuljon. Két-három piócát szoktak egy üvegbe tenni és ezek ott állandóan uszkáltak.

A jól tartott állatok e gészen nagyra nőttek, az átlagosnak duplájára, ezek még erősebben szivtak mint a gyengébbek.

Akit szivtak az mondta, hogy kellemetlen sajgó fájdalmat éreztek, meggy nagyságu piros dudorodás maradt a helyén, amely napok múltán gyógyult el. Ecetes-vizes ruhát borítottak rá és két nap alatt elmúlt. A nyakon, a gerinc mellett és az ágyék mellett fájdalmasabb volt a csipés helye. A belső fájás a szivás után jól lecsökkent, amint mondták, tehát használt a kezelés.

Egy iskolás fiúnak a szomszédunkban gennyes fültő gyulladása volt és a pióca ezt nem szivta meg, lehempergett róla. Próbára rátették a kezefejére, abba rögtön belekapaszkodott és csak az égő gyufától

vált le. A piócatulajdonos szívesen adta kölcsön szivatni a pió-
cát, mert egy negyed évenként okvetlen meg kellett etetni, mert
másképpen elpusztult.

Rátették disznóra is, tehénre is és oda is befurta magát a vas-
tag bőrön át és szivott. Ezt igen szerette és ilyenkor a sötét
fekete állat világosbarna lett.

A piócat sokan maguk fogták, azonban láttam a század elején öreg
embert, cserép fazékkal a kezében, spárta fogantyúval hurkolva
piócat árult, egy-két krajcárért adta darabját. Ő is úgy fogdosta
őket, talán még száz is nyüzsgött a fazekában. A városi nép job-
ban megvette, mint a falusi. Az 1914-es háború után már nem jártak a
piócaárus házalók.

Egy eset a piócákról

A gölleszentiváni halastóban attalai orvhalász volt, a halór és a
rendőrség látta is, mégsem találták, mert a szélen levő nádas, mo-
csaras helyen behúzódott a vízbe és csak a feje volt kint és nem
is találták meg, olyan jól megbujt, de 37 pióca ragaszkodott a
testére. Az egy óra leforgása alatt úgy megkinozták az embert,
hogy ahogy haza ment ágyának esett és egy hétig a kórházban ápolták,
amikorra felépült. Tehát ebből sok volt ez, és még 10 db. a halá-
lát okozták volna az orvosok állítása szerint.

"em hallottam azt, hogy az 1914-es háború után még használták vol-
na népi gyógyászatra a piócat. Azt hallottam, hogy vadonban a ki-
gyók, békák és a gólyák pusztítják a piócat, megeszik. Ha kidobták
őket az udvarra, akkor a baromfiak megették őket.

Ezen dolgot saját visszaemlékezésem alapján állítottam össze.

Nagyberki, 1971. III. 4.

Gelencsér Sándor

MÁV nyugdíjas